

מתוך דברות קודש הוצבים מלהבות אש מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

במסיבה לטובת המתיבתא בקרית יואל - יום ג' פרשת וארא תשס"ט בויליאמסבורג

אכטונג געבן אויפן דיבור וואס איז מעיקרי האמונה

ס'איז יעצט געווען א איבערקערעניש אין די וועלט, אין ארצינו הקדושה איז געווען א שטיקל מלחמה מיט די שכנים, ס'איז אזוי בשעת המלחמה איז שווער צו רעדן, ס'איז האקעלע ענינים.

איך וויל נאכאזאגן וואס ס'שטייט אין ספה"ק על הגאולה ועל התמורה (סי' ע"א) און ער זאגט קורצע ווערטער וואס יעדער איינער ברויך עס געדענקן, ער זאגט אז אין אזא זמן, יבדק פנימיות לבו, זאל ער זיך בודק זיין דעם פנימיות הלב, וישגיח על דיבורו, און ער זאל אכטונג געבן אויפן דיבור וואס ער רעדט, כי בדיבורים האלה, מיט די דיבורים וואס מען רעדט, תלויים עיקרי האמונה, איז תלוי די עיקרי האמונה, ויש אובד עולמו בשעה אחת ובדיבור קל, מיט איין שעה מיט א דיבור קל קען מען פארלירן וואס מען האט אפגעארבעט עבודת ה' תורה ומצות, אלעס קען גיין לטמיון, ווען מען רעדט א זאך שלא כהוגן.

ממילא קומט אויס אזוי, ווען מען קייט איבער די נייעס, זאל מען וויסן אז מען דארף זייער אכטונג געבן יעדעס ווארט וואס מען רעדט, מען לייגט אריין פירושים און עמקות און טעם, מען צולייגט עס אויף קליין געלט און אויף גרויס געלט, ס'איז זייער האקעלע ענינים, און יעדעס ווארט וואס מען זאגט אין די ענינים, אויב מען גייט אביסל ארויס פון די ליניע קען מען חלילה פארלירן ביידע עולמות, ווי ער זאגט יש אובד עולמו, ער רעדט פון איין עולם, איך האב מורא מען קען פארלירן ביידע וועלטן!.

ס'איז היינט געווארן - נישט קיין ראדיא - א טעלעפאן פאר נייעס, מען לייגט אראפ די נייעס בכל פרטיה ודקדוקיה, און מען גייט אריין מיט א התלהבות, אזוי ווי די טבע איז מען מוז דאך אויפשפילן די געפילן. מורי ורבותי, ס'איז שוין אביסל צופיל, ס'איז אביסעלע איבער די מאס, נישט אביסעלע, נאר היפש היפש איבער די מאס, יעדער זאגט דאס איבער און יעדער איז א מבין, יעדער לייגט נאך צו מדליה א נופך, מען רעדט דיבורים שלא כהוגן, מורי ורבותי!, מען רעדט דיבורים

שלא כהוגן, ס'איז א בושה צו זאגן, א סאטמארע חסיד זאל רעדן אזעלכע ווערטער וואס מען הערט.

מפני הטאינו גלינו מארצינו

מען דארף איין זאך וויסן, און פון דעם טאר מען נישט מסיח דעת זיין, און דאס איז דער עיקר, עצם הקמת המדינה איז א מרידה אין די אמונה פון הנהגת העולם דורכן הייליגן באשעפער, מען דארף צו וויסן דער אייבערשטער האט אונז פארטריבן אין גלות, ומפני הטאינו גלינו מארצינו, און נישט ווייל מען האט נישט געהאט קיין גוטע גענערעלער און קיין גוטע כלי מלחמה, נישט פאר דעם, נאר פאר דעם איינעם טעם, ומפני הטאינו גלינו מארצינו, בשעת החורבן זענען נאך געווען אזעלכע פעדיגע און גוטע סטראטעגיסטן צו געבן עצות, אבער מפני הטאינו גלינו מארצינו.

די גאולה ארויסצוגיין פון דעם ביטערן גלות וועט זיין נאר דורכן הייליגן באשעפער, דער אייבערשטער האט מבטיח געווען ער וועט ארויסנעמען אידן פון גלות, און אוודאי און אוודאי וועט ער מקיים זיין זיין הבטחה, יעדע פעולת בשר ודם פון ארויסצוגיין פון גלות וכדומה איז א עון פלילי שאין דוגמתו, און כלל ישראל איז אנגעזאגט געווארן אויף דעם באזהרה חמורה און מיט עונשים מרובים ר"ל.

חלילה זיך פרייען מיט זייער שמחה

וועגן דעם כל מי שעמדו רגליו על הר סיני דארף צו וויסן אז מען דארף זיך פון דעם ענין אפשר, וויסן איך האב מיט דעם נישט שייכות און דאס האט נישט קיין שייכות מיט מיר, התבדלות גמורה, נישט זיך צו פרייען מיט זייער שמחה צו מיט זייער'ס א נצחון, און נישט באקומען קיין שום התלהבות און קיין שום התפעלות, נאר וויסן קלאר אז די מדינה איז א מוראדיגע אומגליק פאר כלל ישראל, סיי בגשמיות און סיי ברוחניות.

די רציחה פון די ציונים

אמת דער אנדערע צד, דאס הייסט דער אראבער, זענען רוצחים אכזריים, אמת. אבער זיי זענען רוצחי הגוף. און די

לע"נ מרת מרים ב"ר שמואל דוד ע"ה - ולע"נ הרה"ח ר' יושע ב"ר חיים צבי ע"ה נפטר כ"ט טבת

זענען רוצחי נפשות, און המחטיא את האדם קשה יותר מן ההורגו, די זענען פיל ארגער.

דער פעטער ז"ל האט געזאגט, בשעתו איז דאך אויך געווען אזעלכע אנגעצויגענע זמנים, האט ער דעמאלטס געזאגט, אויב חלילה וועלן די אראבער מנצח זיין, איז א סכנה גדולה בגוף, און אויב די ציונים וועלן מנצח זיין איז א סכנה גדולה בנפש. האט ער דעמאלטס געזאגט ס'איז נישטא קיין שום עצה אויף דעם, נאר צו בעטן דעם הייליגן באשעפער, דער אייבערשטער איז א כל יכול, ער זאל מציל זיין כלל ישראל, מבטל זיין די מדינה מיט רחמים וחסדים, ס'זאל נישט שאטן פאר קיין שום איד נישט.

ווי אזוי דאס זאל פאסירן, השי"ת איז א כל יכול, ער איז א בעל יכולת אומגעצוימט, לו הכח והגבורה צו ווייזן זאכן וואס א בשר ודם קען דאס נישט פארשטיין, און קען זיך נישט פארשטעלן ווי אזוי אזעלכע זאכן וועלן פאסירן, היפלא מה: דבר.

אונז האף מיר יעדן טאג און יעדע שעה פון טאג ס'זאל מקוים ווערן דער וכל הרשעה כולה כעשן תכלה כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ, ותגלה ותראה מלכותו עלינו בעגלא ובזמן קריב.

דאס אנטיסעמיטיזם וואס דאס ברענגט

אבער ביז צו די גרויסע ישועה וואס כלל ישראל ווארט, דארף מען האבן א צייטווייליגע ישועה, מען זאל ניצול ווערן פון די הזיקות וואס איז גורם די מלחמות, אלע צייטונגען אין די גאנצע וועלט מיט די ראדיא און די טעלעוויזשאן בכל העולם כולו טוען פארשפרייטן יעדן טאג בילדער, מוראדיגע בילדער פון די באמבאדירונגען און די שישערייען ווי ס'ווערן געהרג'ט און פארוואונדעט הונדערטע אראבער, ס'ווערט פון דעם א מוראדיגע רעש אין די גאנצע וועלט, און ס'קוקט אויס פאר אלע אומות העולם כאילו ח"ו עם ישראל, דאס אידישע פאלק, זענען רוצחים אכזריים וואס זיי הרג'נען אנשים נשים וטף.

איך וויל נישט בארירן דאס ענין פון התגרות באומות, וואס אלע שרי המלוכה וראשי ממשלה האבן אריינגעלייגט כוחות אפצושטעלן די שישערייען און מען האט זיי נישט געהארקט, נאר איך וויל רעדן דעם פרט, די פייער און די שנאה פון גוים צו אידן, מען דארף נישט קיין סאך, הלכה בידוע אז עשו שונא ליעקב, מען דארף נאר צולייגן א שוועבעלע דאס אויפצופלאמען, ליידער דאס איז יעצט געשען, די שנאה פון גוים צו אידן אין די גאנצע וועלט, אין אלע מדינות, איז געווארן מוראדיג.

אין אייראפע אין כמה שטעט האט שוין פאסירט פארשידענע פאסירונגען אויף אידן און אויף אידישע הייזער, אידן געפונען זיך אין א סכנה אין די גאנצע וועלט, אידן אין די גאנצע וועלט ליידין פון די מלחמה, ה' ירחם.

א גזירת גירוש אויף יהדות תימן

אממערסטענס האט דאס באטראפן אחינו בני ישראל אין תימן, תימן איז א אראבישע מדינה, אין תימן וואוינען נאך היינט צוטאגס הונדערטער אידישע משפחות אין פארשידענע שטעטלעך קליינע דערפלעך, פארשידענע ישובים. זיי האבן געוואוינט צווישן די אראבישע שכנים, און אפילו אין די לעצטע יארן איז דורכגעגאנגען, מען האט געלעבט און מען האט נישט געטשעפעט.

היינט צוטאג - איך האב באקומען א גרוס פון עסקנים פאר תימנ'ע אידן - אידן זיצן דארט באימה ובפחד, מחוץ תשכל חרב, פשוט מען האט מורא מען זאל חלילה זיי נישט אויס'הרג'נען, ומחדרים אימה, מען זיצט פארמאכט פארשלאסן אין שטוב, מען קען נישט ארויסגיין אין די גאס, וועגן ס'איז פשוט סכנת נפשות. אזוי ווייט אז די רעגירונג האט איינערקענט אז ס'איז א מסוכנדיגע מצב פאר די אידן, מען פארטרייבט היינט די אידן פון זייערע וואוינונגען אין די שטעטלעך ווי זיי וואוינען היינט. די רעגירונג טוט איינערקענען אז מען קען זיי דארט נישט לאזן וואוינען ווייל ס'איז א סכנה, מען פארטרייבט זיי פון זייערע הייזער און פון זייער פארמעגן, מען האט זיי פארטריבן צו די הויפט שטאט, די רעגירונג - מוז מען זאגן - וויל זיי נישט טשעפענען, אבער מען האט זיי איינגעמאלדן אז מען מוז גיין פון דא, עטץ קענטס מער נישט בלייבן דא, ס'הערשט היינט צוטאגס א גזירת גירוש אויף די אידן אין תימן. די אידן בעטן היינט צו אונז און שרייען צו אונז אויף הילף, מען זאל זיי אפראטעווען פשוט ממות לחיים.

אויסקויפן די תימנ'ע אידן

מיר זענען אויפגעוואקסן דא אין אמעריקא, אונזערע אבות זענען געקומען אהער, די געליטענע פון לאגער, און מען האט געהערט כמה פעמים ווי ס'איז געווען א מעגליכקייט מען זאל אפראטעווען אידן אין אייראפע, און אין אמעריקא זענען אידן געזעסן רואיג, און פאר געלט האט מען געקענט אויסקויפן און אפראטעווען טויזענטער און צענדליגע טויזנטער אידן.

איך האב קיינמאל נישט פארשטאנען ווי האט געקענט אזוינס פאסירן, ווי האט דאס געקענט זיין אז אידן אין אמעריקא זענען געזעסן רואיג, אנגעגאנגען טאג טעגליך מיט די ארבעט און מען האט נישט געטון פעולות הצלה

אפצוראטעווען, מען האט נישט אוועקגעגעבן געלט צו ראטעווען אידן.

מורי ורבותי! אונז זעמיר יעצט די אמעריקאנער אידן אין דעם מצב, און זיי זענען יעצט אין די מצב פון די אידן אין אייראפע מיט זיבעציג יאר צוריק, זיי זיצן בצרה ובשבי אין א סכנת מות, און זיי ווענדן זיך צו אונז אז אונז זאל מיר זיי אפראטעווען, ווי קען מיר אונז זיצן שטיל.

איך וויל בעטן יעדע משפחה זאל נעמען אויף זיך אפצוראטעווען איין נפש, א נפש אחת מישראל, נעמטס ענק צוזאם א משפחה און יעדער איינער זאל נעמען איין נפש ארויסצוראטעווען פון תימן.

אמעריקא איז א מלכות של חסד, אבער אמעריקא איז פארשפארט פאר זיי, זייט סעפטעמבער עלף איז אמעריקא פארשלאסן און פארמאכט, אמעריקא לאזט קיינעם נישט אריין דא. אין ענגלאנד איז דא א מעגליכקייט אז מען זאל זיי קענען ארויסראטעווען, ס'איז דא אופנים ווי אזוי מען קען אנקומען קיין ענגלאנד, וואס מען דארף יעצט איז עסקנים און געלט. אויב אונז וועל מיר נישט טון, וועט די סוכנות מיט די ציונים אריינקומען דא אין בילד, און זיי וועלן זיי ארויסנעמען פון דארט, די אידן ווילן נישט גיין קיין ארץ ישראל, אבער אז זיי וועלן נישט האבן קיין ברירה וועט מען זיי בעל כרחך ארויסנעמען פון דארט און פירן קיין ארץ ישראל, און דער סוף וועט זיין מען וועט זיי נעבעך אויס'שמד'ן אזוי ווי מען האט געטון אין עבר, א מיתה רוחניות.

וועגן דעם וויל איך דא בעטן אז אידן זאל זיך ארגאנאזירן, און עוסק זיין אין הצלת נפשות און אין פדיון שבויים, און דער אייבערשטער וועט העלפן מיר וועלן מצליח זיין.

התעוררות לימי השובבי"ם

מיר געפונען זיך יעצט אין די ימי השובבי"ם, און איך וויל רעדן דא צו אנשי שלומינו זאכן וואס איז אביסל נוגע במחנינו, דא צווישן אונז אליין. איך וויל אויסנוצן די געלעגנהייט און מערער זיין אויף עטליכע ענינים.

די טעג זענען טעג וואס זענען מסוגל פאר תשובה אזוי ווי ס'איז מבואר אין אלע ספד"ק, ליגט א חוב אויף יעדן איינעם מען זאל מרבה זיין בתשובה און תיקון המעשים אין אלע ענינים וואס איז נוגע במעשה בדיבור ובמחשבה, דאס דאווענען זאל זיין מיט א געהויבענקייט, אויסגיסן זיך דאס הארץ מיט תהלים זאגן צו השי"ת, לבא אל המלך להתחנן לו אז מען זאל זוכה זיין מתקן צו זיין וואס מען דארף, שמירת עינים און טהרת המחשבה.

בעוה"ר אונז זעמיר זייער ווייט פון אמת'דיג תשובה, פון די דרכי התשובה, די ירידת הדורות איז באופן נורא, א מורא'דיגן אופן, ליידער זעט מען דעם ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם, מען גייט צווישן גוים מען לעבט צווישן גוים, און מען לערנט זיך אפ פון זיי, מען לערנט זיך אפ פון זייערע מעשים, און נישט נאר פון די איידעלע גוים, וואס איך מיין אז אסאך אזעלכע איז נישט בנמצא, נאר אפילו פון די מקולקלים, די מדינה איז מלא תאוה מלא זוהמא און דאס האט ליידער לעצטענס געברענגט כמה פירצות אין די חומה פון דת תורתנו הקדושה. מחוץ תשכל חרב, די טריפה'נע גאסן, ומחדרים אימה, די כלים וואס ברענגט אריין די טריפה'נע גאס אין שטוב אריין, ס'ברענגט אריין דעם סם המות אין שטוב תוך תוכיות, סיי פאר אנשים און נשים און אפילו פאר קינדער, דאס איז גורם דעם געוואלדיגן קרירות, א קאלטקייט פאר יעדע דבר שבקדושה, נישט מען לערנט נישט מען דאוונט און נישט מען איז מקיים מצות אזוי ווי ס'באדארף צו זיין, נאר אדרבה דאס פארקערטע, דאס ברענגט ל"ע אז מען ווערט נעבעך נכשל אין עוונות חמורות מאד ה' ירחם.

מען דארף אויסשרייען מיט אלע כוחות אז מען זאל רחמנות האבן אויף זיך אליין, אויף זיך אויף די אייגענע נשמה אויף די נשמה פון די זון און די נשמה פון די טעכטער, מען זאל זיי אפראטעווען פון אריינפאלן אין שאול תחתית.

די חורבן פונעם דעמאקראטיע

ס'איז היינט געווען די יומא דהילולא פונעם תניא, איך האב געהערט פונעם טאטן ז"ל, ס'איז געווען בימיו א גרויסע מלחמה א וועלטס איבערקערעניש, נאפאליען דער פראנצויזישער קייזער האט זיך געשלאגן מיטן רוסישן קייזער, איז געווען א גרויסע מחלוקה צווישן די תלמידי בעל שם טוב ווער ס'זאל געווינען, ס'איז ידוע אז דער רבי ר' מענדעלע פון רימנוב ז"ל האט מתפלל געווען און געטון פארשידענע הימלישע פעולות אז דער פראנצויזישער קייזער זאל זיגן, ער האט געהאלטן ס'וועט צואיילן ביאת המשיח, פארשידענע ענינים. דער תניא האט צוגעהאלטן דעם רוסישן קייזער. מען האט נישט פארשטאנען דעם תניא, נאפאליען דער פראנצויזישער קייזער איז דעמאלטס ארויסגעקומען מיט ליבעראלע רעיונות, ער האט געוואלט טון פאר כלל ישראל פארשידענע טובות, ער האט געוואלט גלייכבארעכטונג, אז אלע בירגער זאלן זיין אייניג בארעכטיגט, וואס מען פילט עס היינט אין אמעריקא. דעמאלטס אין רוסלאנד זענען אידן געווען א צווייטע קלאס בירגער, מען האט נישט געטארט וואוינען איבעראל, ס'איז געווען געצוימט אין כמה כמה ענינים, ס'איז געווען א געצוימט לעבן, און דער פראנצויזישער קייזער איז געקומען מיט ליבעראלע רעיונות, און

מען האט געפרעגט דעם תניא פארוואס ער פארארבעט אזעלכע מעשים אז דער רוסישער קיזער זאל זיגן. האט דער תניא געזאגט, אויב די פראנצויזן וועלן זיגן, וועט זיין גוט פאר אידן בגשמיות, ס'וועט אבער זיין זייער ביטער ברוחניות, און אז דער רוסישער קיזער וועט זיגן, איז טאקע זייער געצוימט בגשמיות, ס'וועט אבער האלטן אידן ברוחניות.

היינט אין אמעריקא זעט מען דאס, דער פעטער ז"ל האט אמאל געזאגט (עיין ויואל משה שלש שבועות ס"ו ק) דעמאקראטיע איז זייער גוט פאר אומות העולם, אבער פאר אידן שאדט עס.

ווי אזוי קוקט אויס אונזער דור

רבים חללים הפילה, אנגעהויב פון ווען דער היימישער ציבור איז דא אנגעקומען נאך די קריג קיין אמעריקא, די ערשטע דור וואס איז געקומען אהער זענען געווען נאך אונטער די השפעה פון צדיקים, ס'איז געווען הייליגע אידן רבנים פון דער אלטער היים, די בעלי בתים אליין האבן נאך געלערנט אין די אלטע היים, און זיי זענען נתגדל געווארן און געפארן צו הייליגע צדיקים, די האבן געהאט אין זיך די תמימות פון דערהיים, די חמימות די ווארימקייט צו אידישקייט פון דורות העבר, האבן זיי זיך געהאלטן דא אין אמעריקא מיטן דעמאקראטיע, אויפגעשטעלט שיינע דורות.

ליידער דער דור, רובם זענען שוין נישטא, המה הלכו למנוחות, די זענען שוין כמעט אלע בעולם העליון, יעצט איז שוין דא א דור שלישי מיט א דור רביעי, די אלע האבן נישט זוכה געווען צו זען דעם עבר צו זען די חסיד'ישע אידן פון דער אלטער היים, די זענען שוין נתגדל געווארן דא אין אמעריקא על סיר הבשר, אינעם רוח און אינעם גייסט פון אמעריקא, אין דעם גייסט פון איש כל הישר בעיניו יעשה, דער רוח פון אמעריקא בלאזט, דער ווינט פון די מדינה בלאזט מיט א שטארקייט, און ס'איז נישטא ווער ס'זאל זאגן פארן מלאך המשחית אפצושטעלן.

מען זעט א ירידה רוחניות ביי אברכים צעירים, ביי אינגע אינגעלייט, לא יאומן כי יסופר, שרעקליכע ענינים וואס איז נוגע אין צניעות וואס איז נוגע אין קדושה וואס איז נוגע אין טהרה, און ווער ווייסט ווי נאך מען וועט אנקומען, מען גייט איבעראל מען פארט איבעראל, מען עסט איבעראל, מיט א הכשר אן א הכשר, א שוואכע הכשר, מען איז אויף אלעם מיקל, מען ווערט א אמעריקאנער לכל דבר.

אוודאי ב"ה ס'איז דא חשובע אינגעלייט טייערע אינגעלייט זיער חשובע אינגעלייט, תלמידי חכמים יראי ה' עובדי ה' באמת,

אין להם בעולמם אלא ד' אמות של הלכה בלבד, יא, געלויבט השי"ת ס'איז דא, און נישט קיין מיעוט, נאר געלויבט השי"ת ס'איז דא אסאך, ס'איז דא אינגעלייט בעלי בתים וואס זיי פארדינען געלט און פירן שיינע הערליכע שטיבער, בעלי בתים חשובים מאד, זייער חשובע טייערע אינגעלייט, מופלגים בתורה ובמצות, וואס די תורה איז נר לרגלם, און האבן הערליכע הייזער אנגעפילט מיט יראת שמים, מיט צניעות, בעלי צדקה וחסד, מען זעט ס'איז זרע ברך ה', אויף דעם דרך וואס דער פעטער ז"ל האט געלערנט, און דער טאטע ז"ל האט דאס ממשיך געווען, יא ס'איז דא, אוודאי איז דא א ציבור, א גרויסער ציבור פון די אינגעלייט.

אבער מען טאר זיך נישט פארהוילן און פארמאכן די אויגן, ס'איז דא ליידער אינגעלייט וואס זייער התנהגות שרייט עד לב השמים, לאמיר זאגן אז ס'איז א מיעוט, אפילו ס'איז א מיעוט, אויף דעם דארף מען צו וויינען, ליידער זיי ווערן פארמערט, ראשם ורובם איז אין תאות הגשמיות תאות עולם הזה, מען דארף צו מאכן א געוואלדיגע התאמצות, טון געוואלדיגע פעולות, זיך צוזאמען קלויבן אלע כוחות וואס מען פארמאגט, זען דאס אויסצורייסן ממחנינו, לא יעשה כן במקומינו, אזעלכע זאכן טאר נישט זיין, אונז דארף מיר האבן א מחנה כולו קודש לה', מען באנוגט זיך נישט מיט רוב, נאר כולו.

דער חיוב פון קביעת עתים לתורה

און דאס איז נישט מעגליך און מען קען נישט צוקומען נאר דורך דביקות אין תורה, נאר אז מען וועט קומען אין ביהמ"ד לערנען, יעדער איינציגער איד וועט קומען אין ביהמ"ד און האבן א שיעור קבוע, און איך וויל עס ארויסברענגן אין אונזערע בתי מדרשים, ס'פעלט זיך אויס דיבוק חברים, זיין אין א איידעלע חברותא, אז מען איז אין א חברותא פון בני תורה, א חברותא פון ערליכע אינגעלייט, האט דאס א געוואלדיגע השפעה אויפן מענטש, און דאס איז א געוואלדיגע שמירה אויף אים און אויף זיין בני בית ער זאל ניצול ווערן מכל רוחות רעות שבעולם.

אסאך טרערן דארף מען פארגיסן פארן באשעפער און אסאך תהלים און אסאך תפלות מתפלל זיין אז די קינדער זאלן נישט מיטגעשלעפט ווערן אין די מים הזדונים וואס איז דא אויף די וועלט.

האף מיר צום אייבערשטן מען זאל זוכה זיין צו סייעתא דשמיא אז מען זאל קענען אויפשטעלן שיינע ערליכע לעכטיגע אידישע דורות, קינדער קינדס קינדער וואס לערנען דאווענען און דינען דעם באשעפער, טוען דעם רצון ה' בגשמיות וברוחניות.